

Aarhus d. 21. oktober 2019

Til relevante parter

Vurdering af konsekvenserne ved reduktion af åbeskyttelseslinjen ved Eskegårdsvej 8 i Mårslet

Danmarks Naturfredningsforening (DN) er fra flere hold blevet gjort opmærksom på planerne om at boligudvikle ejendommen Eskegårdsvej 8 i Mårslet, herunder på bygherres ønske om en reduktion af åbeskyttelseslinjen langs Giber Å. DN har således modtaget to af hinanden uafhængige henvendelser fra lokale borgere, der opponerer mod projektet, samt en henvendelse fra bygherre og ejer af ejendommen Eskegårdsvej 8. DN har på den baggrund foretaget en fysisk besigtigelse af området.

Idet DN ønsker at forblive upartiske i sagen – og i øvrigt finder gennemsigtighed i processen formålstjenlig for alle parter – vælger vi hermed at afgive en kollektiv tilbagemelding, hvori vi forsøger at adressere de af begge parter fremførte synspunkter.

DN har på det foreliggende grundlag forsøgt at vurdere de natur- og miljømæssige konsekvenser ved en realisering af byggeprojektet. Vores vurdering og konklusion forholder sig alene til natur- og miljøinteresser i området, og vi betragter således andre forhold som uvedkommende for DN. Vores vurdering af konsekvenserne ved projektet tager endvidere udgangspunkt i den eksisterende arealanvendelse og de nuværende naturforhold.

Åbeskyttelseslinjen

Der ansøges om en reduktion af åbeskyttelseslinjen, fra 150 m til 30 m. DN forholder sig generelt skeptisk til et sådant ønske, idet åbeskyttelseslinjens formål er at opretholde det landskabelige frirum og bevare vandløbets funktionalitet, som levested og spredningskorridor for vilde dyr og planter.

I det konkrete tilfælde, er det imidlertid DN's opfattelse, at åbeskyttelseslinjens formål som landskabsbevarende, i forvejen er stærkt kompromitteret. Såvel op- som nedstrøms projektarealet – og gennem det meste af Mårslet i øvrigt – er der for længst bebygget indenfor beskyttelseslinjen (formentlig inden åbeskyttelseslinjen trådte i kraft). Skønt det ikke i sig selv bør tjene som undskyldning, betyder det dog, at en reduktion af åbeskyttelseslinjen på projektarealet efter DN's vurdering ikke vil få nævneværdig betydning for områdets overordnede landskabelige sammenhæng.

Desuden levner den hidtidige og nuværende anvendelse af projektarealet som landbrugsjord i konventionel omdrift, ikke i sig selv plads til nævneværdige naturværdier, snarere tværtimod. Det er derimod værd at bemærke, at den eksisterende dyrkningsflade strækker sig helt ned til få meter fra vandløbet, hvorved vandløbet i dag eksponeres for en formodet anvendelse af såvel pesticider

som gødskning. Såfremt åbeskyttelseslinjen reduceres til 30 meter – og forudsat at ejendommen udvikles som projekteret – kan den reelle beskyttelse af vandløbet og vandmiljøet således paradoksalt nok styrkes, idet afstanden til bebyggelsen vil være min. 30 meter, og der indenfor disse 30 meter vil være et stort potentiale for etablering af ny og permanent natur.

Øvrige eksisterende arealbindinger

Projektarealet, herunder marken, hvorpå der ønskes bygget, indgår i Aarhus Kommunes udpeging som *Grønt Danmarkskort*. DN ser naturligvis meget nødtigt at summen af dette areal indskrænkes, men mener i stedet, at det bør øges.

Idet der ikke forefindes eksisterende natur indenfor projektarealet, må rationalet for denne udpeging imidlertid alene tilskrives arealets fysiske sammenhæng med den langs vandløbet beliggende grønne forbindelse, og derigennem dets teoretiske potentiale, som en udvidelse af eksisterende natur. En fremtidig og varig realisering af dette potentiale forudsætter imidlertid, at lodsejer frivilligt omlægger til udyrket natur, hvilket DN umiddelbart – om end med beklagelse – finder usandsynlig.

Ser man således bort fra åbeskyttelseslinjen og *Grønt Danmarkskort*, vil en realisering af byggeprojektet som det foreligger, efter DN's opfattelse, ikke være i uoverensstemmelse med gældende udpegninger, idet udpegningen som økologisk forbindelse og potentiel økologisk forbindelse ikke omfattes eller påvirkes negativt af selve byggeriet, men derimod kan styrkes ved udlægning af de 30 m til grønt areal.

Potentielle, naturfremmende tiltag

Det er DN's opfattelse, at bygherre – såfremt projektet realiseres – er indstillet på at gennemføre en række proaktive tiltag for ikke blot at sikre, men ligefrem øge, eksisterende naturværdier. Herunder:

- ved tinglysning at beskytte en række bevaringsværdige (men for indeværende ikke beskyttede), store løvtræer ifm. den eksisterende bebyggelse
- ved at formulere et totalforbud mod anvendelse af pesticider på de fremtidige boligparceller (hvis ikke muligt i lokalplanen, så som klausul i regi af ejerforening e. lign.)
- ved at etablere et 30 m bredt, rekreativt og offentligt tilgængeligt grønt bælte mellem åen og bebyggelsen. Her vil det i givet fald være oplagt at gennemføre målrettede, biodiversitetsfremmende tiltag, ved udplantning af hjemmehørende, frugtbærende buske og træer.
- At formulere et eksplicit hensyn til den eksisterende og varierede bevoksning langs åens brinker, således at vandløbet fortsat altovervejende vil henligge i skygge og udgøre levested og spredningskorridor i landskabet for vilde dyr, herunder odder (denne bevoksning vurderes i øvrigt at være tilstandsbetingende for vandløbet, og som sådan beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3, og en evt. uddykning vil derfor forudsætte myndighedernes vurdering af, om et indgreb er dispensationskrævende.)
- At formulere et eksplicit hensyn til de vandløbsnære arealer på åens østlige (modsatte) side, hvor etableringen af en udvidet dyrknings- og sprøjtefri bræmme og en bevarelse af den eksisterende vegetation vil gavne såvel den biologiske mangfoldighed, som den rekreative tilgængelighed.

Det er endvidere DN's indtryk, at byherre ønsker at forelægge disse hensigter for alle involverede interessenter ved et snarligt forestående borgermøde, og i den forbindelse indgå i en konstruktiv dialog omkring muligheder og forhindringer. Det forekommer DN at være et udmærket udgangspunkt for videre drøftelser og for en opnåelse af en mindelig løsning, til gavn for såvel beboere i Mårslet, som for naturen langs Giber Å. Så vidt det er muligt, deltager DN gerne som uvildig part i et sådant borgermøde.

Konklusion

DN finder i den konkrete sag, at summen af potentielle tiltag for fremme af natur, biodiversitet og rekreativ tilgængelighed overstiger den principielle ulempe ved en reduktion af åbeskyttelseslinjen. Under forudsætning af at potentialet eksplicit udmøntes i lokalplanen, er det således DN's umiddelbare vurdering, at natur og miljø ikke vil forringes ved en reduktion af åbeskyttelseslinjen, men snarere forbedres.

Afslutningsvis skal det præciseres, at DN ikke har nogen formelle muligheder for at påvirke den pågående myndighedsbehandling. Vi kan blot, i lighed med øvrige interessenter, vælge at afgive et høringssvar ifm. med et kommende lokalplansforslag.

Sebastian Jonshøj, formand